

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2020. évi június hó 30. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az embercsempészség bűntette miatt **I.rendű vádlott és 3 társa** ellen indult büntetőügyben a Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.6/2018/165. számú ítéletének I.rendű és II.rendű vádlottakra vonatkozó részét az alábbiak szerint változtatja meg:

II.rendű vádlott esetében a kiszabott szabadságvesztésbe a 2018. január 30. napjától 2018. február 20. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt is beszámítja;

I.rendű vádlottól lefoglalt és a Zalaegerszegi Törvényszéken BL.00073/2017. letéti szám alatt kezelt 101.795 (százegyezer-hétszázkilencvenöt) forint, valamint a Magyar Államkincstárnál a Bü.92.279. letéti szám alatt kezelt 2.000 (kettőezer) euró lefoglalásának megszüntetésére és visszatartására vonatkozó rendelkezéseket mellőzi, és azokra vagyonelkobzást rendel el.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I.rendű és II.rendű vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztésbe a 2019. november 14. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt továbbmenően beszámítja.

A másodfokú eljárásban felmerült 1.074.447 (egymillió-hetvennégyezer-négyszáznegyvenhét) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Indokolás

- [1] A Zalaegerszegi Törvényszék a 2019. november 14-én kihirdetett 3.B.6/2018/165. számú ítéletében I.rendű és II.rendű vádlottak büntetőjogi felelősségét a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 353. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés d) és e) pontja szerint minősülő folytatólágosan, társtettesként elkövetett embercsempészség bűntettében állapította meg. Ezért I.rendű vádlottat 7 év szabadságvesztésre és 10 év kiutasításra, míg II.rendű vádlottat 6 év szabadságvesztésre és 10 év kiutasításra ítélte.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát mindkét vádlott esetében börtönben, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. Az előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésekbe

beszámította. A vádlottakkal szemben személyenként 978.050 forint erejéig vagyonekbeosztást rendelt el. Rendelkezett a bűnjelekről, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

- [2] Az elsőfokú bíróság fenti ítélete ellen I.rendű vádlottvédője enyhítés végett, míg II.rendű vádlottelsősorban felmentés, másodsorban a büntetés enyhítése érdekében fellebbezett, míg védője a II. r. vádlott felmentésére tett indítványt.
- [3] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában - a tényállás kisebb fokú pontosítása mellett - I.rendű vádlottcselekményének a Btk. 353. § (5) bekezdése szerinti minősítésére, míg a bűnügyi költség biztosítására visszatartott pénzüsszegek vonatkozásában vagyonekbeosztás elrendelésére tett indítványt.
- [4] A másodfokú bíróság az ügydöntő határozatát a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 598. § (2) bekezdése értelmében - figyelemmel a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Átm.tv.) 211. § (2) bekezdésére is - tanácsulésen hozta meg, mert a vádlottak, a védők és az ügyész nyilvános ülés kitűzését nem indítványozták.
- [5] A másodfokú bíróság a törvényszék fellebbezésekkel megtámadott ítéletét a Be. 590. § (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, mely a Be. 590. § (2) bekezdése értelmében kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, az intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezésekre, valamint az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartására, illetve a Be. 590. § (7) bekezdése folytán - hivatalból - az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre is.
- [6] A Be. 590. § (9) bekezdése folytán ugyanakkor nem volt tárgya a felülbírálatnak az elsőfokú bíróság ítéletének **III. rendű vádlott**, valamint **IV. rendű vádlottakra** vonatkozó része, mivel az első fokon jogerőre emelkedett. A Be. 590. § (8) bekezdése értelmében pedig nem tartoztak a felülbírálat körébe a vádirat 1., 2., 3., 4. és 9. pontjaival összefüggésben megállapított tények, mivel az ügyészügyi jogorvoslati kérelem ezekre nem terjedt ki.
- [7] A felülbírálat során a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 592. § (2) bekezdésének a) pontja alapján részben megalapozatlannak találta, ezért azt a Be. 593. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében - figyelemmel az Átm.tv. 211. § (4) bekezdésében rögzített felhatalmazásra is - az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján az alábbiakkal egészítette ki:
- [8] II.rendű vádlott 2018. január 30-tól a magyar hatóságnak történő átadásáig, 2018. február 20-ig kiadatási letartóztatásban volt Olaszországban.
- [9] II.rendű vádlottal szemben a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2019. október 22-én meghozott 408.Bpk.61524/2019/4. számú végzésével fogolyszökés vétsége miatt 1 év szabadságvesztést szabott ki, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. A végzés a mai napig nem emelkedett jogerőre.
- [10] A fenti kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság ítélete immár megalapozott, mentes a Be. 592. § (2) bekezdésében meghatározott hibáktól és hiányosságoktól; az teljeskörűen felderített, hiánytalan, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz. Így az a Be. 593. § (3) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.
- [11] A bizonyítási eljárást az elsőfokú bíróság a perrendi előírások megtartásával folytatta le, oly módon, hogy a vád kereteit kimerítette, azon túl nem terjeszkedett. Eljárása során a tény- és jogkérdések mikénti eldöntése szempontjából jelentős bizonyítékokat maradéktalanul feltárta, és azokat a logika szabályai szerint megfelelően értékelte. Emellett kellő indokát adta annak is, hogy a vádlottak védekezését mennyiben, és milyen okból vetette el. Ekként indokolási kötelezettségének is messzemenően eleget tett.
- [12] Az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok értékelése körében elfoglalt álláspontjával a másodfokú

- bíróság teljes egészében egyetértett, így azok megismétlését nem, mindössze
- a bejelentett jogorvoslati kérelmek tartalmára is figyelemmel - az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek.
- [13] II.rendű vádlottvédője a felmentésre irányuló jogorvoslati kérelmét azzal indokolta, hogy a II. r. vádlott írni-olvasni nem tud, anyanyelvén kívül más nyelvet nem ismer, így mással összebeszélni sem tudott, és tettenérésekor sem menekült el a hatóságok elől. Ezen felül saját telefonnal nem rendelkezett, autót nem tud vezetni, és vádlott-társai
- mivel ugyanazt a nyelvet beszélik, és több ízben egy zárkában voltak elhelyezve a letartóztatásuk során - vallomásukat II.rendű vádlottterhére változtatták. Emellett pedig csupán két alkalommal tekinthető igazoltak telefonbeszélgetések a vádlottak között. Mindezekből viszont az következik, II.rendű vádlott nem követte el a terhére rótt bűncselekményt.
- [14] A védő érvelésével szemben a másodfokú bíróság a törvényszék álláspontjával értett egyet.
- [15] Mindenekelőtt az elemi életszerűséggel is szemben áll II.rendű vádlottvédekezésének az a része, melyben a magyarországi tartózkodására kívánt magyarázatot adni. Köztudomású tény, hogy a magyar hatóságok a migrációs veszélyhelyzet kihirdetésével az országba érkező külföldi állampolgárok tartózkodását és tevékenységét fokozottabban ellenőrizték 2015. év végétől kezdődően. Ilyen körülmények között II.rendű vádlott nem tudta elfogadható indokát adni Magyarországra érkezésének, hiszen Olaszországban tartózkodási engedéllyel és megfelelő megélhetéssel rendelkezett. Mindezek alapján védekezése iránt eleve észszerű kétely támasztható.
- [16] Nem fogadható el a védőnek az a felvetése sem, hogy II.rendű vádlottbűnössége azért sem bizonyított, mivel az anyanyelvén kívül más nyelvet nem beszél. Ezzel szemben a vádlott-társai éppen annak okán vonták be őt a bűncselekmény elkövetésébe, hogy az anyanyelvén beszélő személyeket felkutassa, és a megfelelő indulási helyre irányítsa. A védőnek e felvetését ugyanakkor I.rendű vádlottis megcáfolta abban a nyilatkozatában, mely szerint ő angolul tudott beszélni a II. r. vádlottal (*Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.6/2018/136. számú jegyzőkönyv 13. oldalának második bekezdése*), melyet alátámaszt a közöttük zajló telefonbeszélgetésről készült hangfelvétel is.
- [17] Ezzel összefüggésben egyébként a törvényszék azt állapította meg, hogy I.rendű és **IV. rendű vádlottak** által az államhatárhoz szállított személyek döntő többsége *afgán* állampolgárságú volt, akik II.rendű vádlottal azonos nyelvet beszéltek. Ekként indokolt volt II.rendű vádlott bevonása az elkövetésbe, hiszen a szállítandó személyekkel kizárólag ő tudott kapcsolatot teremteni a közösen beszélt nyelv okán.
- [18] Ugyancsak II.rendű vádlottvédekezését cáfolják meg a mobiltelefonja hívásforgalmi adatai és a készülék memóriájában lévő fényképfelvételek. Az elsőfokú bíróság helyes érveléssel fejtette ki, hogy ezen adatok kizárólag arra utalhattak, hogy II.rendű vádlotta cselekményben elkövetőként vett részt. Ebből a szempontból pedig közömbös, hogy mindössze kettő telefonbeszélgetést rögzítettek I.rendű és II.rendű vádlottak között. Ez utóbbi körülmény nyilvánvalóan a fedett nyomozás elrendelésének időpontjával és a megfigyelt mobiltelefonok számával áll összefüggésben.
- [19] Miután II.rendű vádlottterhére nem a bűncselekményhez eszközül használt járművek vezetését rótták, minden alapot nélkülöz a védőjének az a felvetése is, hogy a II. r. vádlott nem tudott gépjárművet vezetni.
- [20] Mindezek alapján tehát törvényesen került sor az elsőfokú bíróság részéről II.rendű vádlott védekezésének elvetésére.
- [21] A fellebbviteli főügyészség indítványozta kiegészíteni a tényállást azzal, hogy a bűncselekmény szervezője, illetve irányítója I.rendű vádlott volt. Ezt az indítványát azonban a másodfokú bíróság nem találta megalapozottnak.
- [22] A fenti ténykérdés megvizsgálását mindenekelőtt a *szervező* vagy *irányító* személy fogalmának tisztázásával kell kezdeni. Az irányadó bírói gyakorlat szerint e bűncselekmény szervezője vagy irányítója nyilvánvalóan többlettevékenységet fejt ki a többi elkövetőhöz képest; nem csupán szállítja az államhatárt engedély nélkül átlépő személyt, hanem megszervezi a szállítást vagy

irányítja a szállítást végzőt. Ekkénti tevékenységének azonban jól felismerhetőnek kell lennie.

- [23] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a fenti tényeket I.rendű vádlottra vonatkozóan a vádirati tényállás nem tartalmazza.
- [24] Vitán felül áll, hogy I.rendű vádlottrendelkezett a legtöbb ismertséggel Magyarországon, és ő beszélt a legjobban más nyelven az anyanyelvén kívül az elkövetők közül.
- [25] Az elsőfokú bíróság által megvizsgált bizonyítékok azonban inkább azt erősítik, hogy a vádlottak közös elhatározásból és szorosan együttműködve valósították meg a terhükre rótt bűncselekményt. Ezt támasztja alá az a tény, hogy I.rendű és **IV. rendű vádlottak** a szállítást is közösen hajtották végre akként, hogy I.rendű vádlottfelvezető volt, aki tevékenységével - megfigyeléseivel - segítette **IV. rendű vádlott** cselekményét. I.rendű vádlottszerpe ezen felül az volt, hogy II.rendű vádlottal közölje, a szállítandó személyeket **IV. rendű vádlott** hol fogja felvenni.
- [26] Emellett pedig azt is tényként lehetett megállapítani, hogy a határsértő személyek szállításához használt gépjárművek beszerzését is közösen intézték. Erre utal **tanú1** tanú nyilatkozata is, aki szerint az IVECO típusú gépjárművet I.rendű és **IV. rendű vádlottak** közösen vásárolták meg, afelől közösen érdeklődtek (*Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.6/2018/153. számú jegyzőkönyv 7. oldala*).
- [27] Mindezen tények azonban nem utalnak olyan többlettevékenységre, vagy olyan alá- és fölérendeltségi viszonyra a vádlottak között, melyből azt lehetett volna megállapítani, hogy I.rendű vádlottlett volna e bűncselekményekre szakosodott csoport irányítója, illetőleg szervezője.
- [28] Az ítéletábra ezért arra az álláspontra helyezkedett, hogy az egyébként is magas szervezettséget igénylő bűncselekmény végrehajtása során a vádlottak között nem volt olyan személy, akire nézve tényként megállapítható lett volna, hogy irányító szerepet tölt be. Vitathatatlan ugyanakkor, hogy I.rendű vádlottszerpe emelkedett ki a legjobban az elkövetés során; ez azonban nem eredményezheti irányítóként történő közreműködése megállapítását.
- [29] Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen vont következtetést a vádlottak büntetőjogi felelősségére.
- [30] A fellebbviteli főügyészség - bár ezirányú jogorvoslati kérelmet nem terjesztett elő - átiratában vitatta I.rendű vádlottterhére megállapított bűncselekmény minősítését. Álláspontja szerint I.rendű vádlottcselekménye a Btk. 353. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés d) és e) pontjaira figyelemmel az (5) bekezdése szerint minősül.
- [31] A Btk. 353. § (5) bekezdése értelmében a (3) vagy (4) bekezdésben meghatározott bűncselekmény szervezője vagy irányítója tíz évtől húsz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- [32] Miután a másodfokú bíróság a fentebb kifejtettek szerint nem állapította meg, hogy I.rendű vádlottlett volna az embercsempészéssel foglalkozó csoport szervezője vagy irányítója, cselekménye minősítésének megváltoztatása sem indokolt. A vádlottak cselekményének minősítése ekként törvényesnek bizonyult.
- [33] Az elsőfokú bíróság a bűncselekményre irányadó büntetési tételt és annak középértékét is helyesen állapította meg. A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket pedig teljeskörűen feltárta, és azokat a tényleges súlyuknak megfelelően is értékelte.
- [34] Kiemelendő ezek közül, hogy a 2015-ben felerősödött migráció okán a hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése gyakoribbá vált, ekként társadalomra veszélyességük is fokozottabb.
- [35] Hangsúlyozandó, hogy az idő múlását valamennyi vádlott javára enyhítő körülményként kellett figyelembe venni. Ennek jelentősége ugyanakkor I.rendű és II.rendű vádlottak esetében csekélyebb, hiszen az eljárás elhúzódását részben az idézte elő, hogy a házi őrizet keretében kijelölt tartózkodási helyüket engedély nélkül, a mozgásukat nyomon követő eszköz megrongálása útján elhagyták, és onnan ismeretlen helyre távoztak.
- [36] A büntetés kiszabása során az elsőfokú bíróság megfelelő jelentőséget tulajdonított annak is, hogy a vádlottak a magyar nyelvet nem ismerő külföldi állampolgárok, akik az eljárás legnagyobb részében a legszigorúbb kényszerintézkedés alatt álltak. Ezt igen nyomatékos enyhítő körülményként kellett a javukra értékelni; a fogvatartási körülmények ugyanis fokozott nehézséget okoznak a számukra,

hiszen más a kapcsolattartás jellege, mint a magyar állampolgárságú és magyar nyelvet ismerő fogvatartottaknak. Ezen felül a vádlottak számára a magyarországi fogvatartási körülmények eltérő kulturális környezetet is jelentenek, hiszen más vallást gyakorolnak és Magyarországon ritkának számító idegen nyelvet beszélnek. Emellett a nagy földrajzi távolságra tekintettel a családjukkal történő kapcsolattartás is igen korlátozott.

- [37] Ilyen körülmények között mindkét vádlott esetében a középérték alatti tartamban megállapított szabadságvesztést a másodfokú bíróság is megfelelőnek és messzemenően méltányosnak találta, mely alkalmas a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok elérésére. Erre figyelemmel a büntetés további enyhítésére nem látott törvényes lehetőséget.
- [38] Következésképpen az előterjesztett fellebbezések enyhítést célzó részükben sem bizonyultak megalapozottnak.
- [39] A tényállás személyi részében történő kiegészítés alapján megállapítható, hogy II.rendű vádlott esetében elmulasztotta az elsőfokú bíróság a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani az ügydöntő határozatát megelőzően átadási letartóztatásban töltött időt, melyről a másodfokú bíróság a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdései alapján rendelkezett.
- [40] Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság, amikor a I.rendű vádlottnál fellelt pénzeszközök lefoglalását megszüntette, és azokat a megállapított bűnügyi költség végrehajtására visszatartotta.
- [41] A Btk. 74/A. § (1) bekezdésének c) pontja szerint ellenkező bizonyításig vagyonek Kobzás alá eső vagyonnak kell tekinteni és vagyonek Kobzást kell elrendelni arra a vagyonra, amelyet az elkövető az üzletszerűen vagy bűnszövetségben elkövetett embercsempészség elkövetésének ideje alatt szerzett.
- [42] A fenti jogszabályi rendelkezés szerint - mivel I.rendű vádlottnem igazolta ezen pénzüsszegek törvényes forrását - az I. r. vádlottól lefoglalt anyagi eszközök vagyonek Kobzás alá esnek, melyre a vagyonek Kobzás alkalmazása nem mellőzhető.
- [43] Az elsőfokú bíróság egyéb rendelkezései törvényesnek bizonyultak.
- [44] Összességében tehát a másodfokú bíróság a törvényszék fellebbezésekkel megtámadott ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése értelmében megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [45] A Btk. 92. § (1) és (2) bekezdései alapján a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztésbe beszámította az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.
- [46] A másodfokú eljárásban felmerült tetemes összegű bűnügyi költséget - mely a hivatalos iratok vádlottak részére történő lefordításának díja volt - a Be. 613. § (1) bekezdése és a Be. 576. § (1) bekezdésének b) pontja alapján az állam viseli.

Pécs, 2020. június 30.

Dr. Makai Lajos s.k. a tanács elnöke Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró, Dr. Tóth Sándor s.k. bíró

A Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.6/2018/165. számú ítéletének I.rendűés II.rendű vádlottakra vonatkozó része a Pécsi Ítéltábla Bf.I.22/2020/18. számú ítélete folytán - az abban írt

változtatásokkal - a 2020. évi június hó 30. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

. Makai Lajos s.k.

a tanács elnöke